

Skyfie 1

'n Nuwe Era:
Fasiliteite & Mobiliteit vir 'n 21ste Eeuse Universiteit

*A New Era:
Facilities & Mobility
for a 21st Century University*

Voorlegging aan studente deur
prof H Russel Botman, rektor en visekanselier

Endler, 2012/02/28

Skyfie 2

ONS STELLENBOSCH: UNIEKE UNIVERSITEITSDORP

- Middag, julle. *Molweni. Wamkelikile. Great to see you here. Always nice to interact with our students.*
- Nou, waarom ek vandag met julle gaan praat is niks nuut nie. Dit kom al 'n lang pad, maar het nou behoorlik uitgekristaliseer.
- Met my inhuldiging as rektor in 2007 het ek 'n mandaat gekry om van Maties regtig 'n 21ste eeuse universiteit te maak.
- *Yet at the same time, remembering that we find ourselves in 'n specific context in this historic old town of Stellenbosch, with its particular challenges, such as the need for development in a sustainable way.*

Skyfie 3

Nou, vyf jaar later, is dit duidelik daar is bepaalde uitdagings wat ons moet trotseer:

- *One of the biggest challenges we are facing, is our **UNPRECEDENTED GROWTH.***
- Kyk op hierdie skyfie hoe skerp styg ons studentegetalle:
  - van 20 000 met die eeuwending, tot 28 000 tien jaar later.
- *That has put enormous pressure on our facilities, which are already overflowing – as you know only too well.*
- Boonop kan die kampus en dorp gewoon nie die toename in voertuie hanteer nie.

Skyfie 4

'VOL' / 'FULL'

- 43% van studente en 82% van personeellede en gebruik hul eie motors.
- As elkeen 'n parkeerplek moet kry, is daar 'n tekort van 7 200 parkeerplekke.
- Dit kos die Universiteit R25 000 om een parkeerplek te voorsien

- dus sal R180 miljoen hiervoor benodig word, wat net onbekostigbaar is.
- *In any case, the more vehicles, the larger our carbon footprint, which is what we want to avoid, for the sake of Planet Earth.*

Skyfie 5

- Soos julle weet, het daar wêreldwyd 'n **KOPSKUIF** plaasgevind ... *a MIND SHIFT*
- *Like I said when I welcomed 1st year students last month, people everywhere – particularly people of your generation – have realised that our natural resources are limited and that we cannot continue polluting our PLANET like we have been doing.*
- *What we have done as a university is to commit ourselves to the promotion of a sustainable environment, as captured in Theme 5 of the HOPE Project.*
- Dit beteken ons het 'n keuse gemaak – 'n keuse vir **vernuwing** ter wille van **volhoubaarheid**.
- So, ons het studies gedoen oor wat ons kan doen om die Universiteit meer volhoubaar te maak, en hieruit het 'n Kampusmeesterplan voortgevloei.
- *Our Campus Master Plan includes both Facilities and Mobility, because these two aspects are interlinked.*

Skyfie 6

- Die Kampusmeesterplan kan in een woord opgesom word: om van die US 'n **WOONERF** te maak.
- *Now, what does one do in your HOME SPACE?* Hoe maak jy op jou **WOONERF**?
  - Jy rig hom in om aan jou behoeftes te voldoen.
  - Dis 'n plek waar jy veilig wil voel – so jy ry nie sommer oral rond met motors rond nie; jy parkeer uit die pad uit.
  - *And you take care of your home space – you make it green and sustainable.*
- Dis wat ons wil bereik.
- Op hierdie skyfie sien julle die hart van ons beoogde woonerf.
- Die virtuele hoof-as loop van die beplande **nuwe ingang** in Crozierstraat deur na die Jan Marais-park.
- En, dwarsoor die kampus loop daar 'n virtuele korridor deur, van Botmashoogte aan Lentelus se kant, deur na die Sportkampus aan die ander kant.

Skyfie 7

- Nou, hoe beweeg jy rond op jou woonerf?
Jy kan:

- Stap: in die kern, tot by die periferie 'n kilometer verder, en in die res van die dorp; of

• Skyfie 8

• Skyfie 9

- *Or you can **Cycle** – again, in the core, to the periphery and beyond, in town.*
    - Skyfie 10
  - Of jy kan met 'n Pendelbussie ry: tussen die periferie, waar jy parkeer, en die kern, waar jy klasdraf.
    - Skyfie 11
  - ***Or you can organise a Lift Clubs** to get to campus from out-of-town areas ... in which case you would also park on the periphery and hop onto a shuttle to the core;* en
    - Skyfie 12
  - Laastens is daar **Openbare Vervoer** – in die dorp ...
    - Skyfie 13
  - ... en **Openbare Vervoer** in omliggende gebiede.
- Kom ons kyk nou beurtelings na elk van hierdie aspekte.
    - Skyfie 14
  - Soos reeds genoem, doen ons by die munisipaliteit aansoek om die kampus amptelik tot woonerf verklaar te kry, en op jou erf **STAP** jy gewoonlik.
  - *We want to make the campus safer for pedestrians.*
  - *Pedestrians will have right of way ...*
  - *No heavy vehicles will be allowed without permission*
  - *And the speed limit for motor vehicles will be 35km an hour*
  - Nou, daar kom tye wat jy verder, vinniger wil beweeg
  - En daarvoor is fietsry ideaal.
    - Skyfie 15
  - Ek kan met trots aankondig dat Stellenbosch die eerste universiteit is wat die **FIETS**wiele vir volhoubaarheid laat rol.
  - *They've been doing it for a long time in Amsterdam, they have started doing it in London, and now we will be doing it in Stellenbosch!*
  - Van 15 Maart af kan jy 'n Matie-fiets huur, **EN DIS HOE HY LYK.**
  - Die deposito is R1 000, maar as jy mooi na jou ryding kyk, kry jy R600 terug aan die einde van die jaar.
    - Skyfie 16
  - Spesiale loodse word opgerig waar jy jou **FIETS** veilig kan parkeer.
  - Daar is reeds 'n fietsloods agter die Neelsie – gaan kyk gerus, dis vir alle fietse, nie net Matie-fietse nie.

- So ook die USBD se registrasieskema – dis vir alle fietse, nie net hierdie bloues nie.
- *In the interest of safety, we also intend building cycle lanes, starting in Victoria Street.*

Skyfie 17

- *Now, as I have said, we want to get most motorcars out of the central zone.*
- *Those people who come in with their cars, will park in dedicated parking areas on the periphery.*
- *These safe parking areas are already in place – one at Coetzenburg and one at Lentelus.*
- Van daar af kry jy dan 'n **PENDELBUSSIE** wat jou kampus toe vat.
- En as jy weer by jou motor wil kom, vang jy net die bussie terug parkeerarea toe.

Skyfie 18

- Daar is tans 'n **loodsprojek** op twee roetes:
  - Van Coetzenburg af na die Konservatorium
  - En van Lentelus af na Joubertstraat.

Skyfie 19

- Die bussies loop op die oomblik van half-agt soggens tot vyfuur smiddae.
- Maar die projek is baie buigsaam.
- Die doel is juis om te bepaal watter behoeftes daar is – so vul die vraelys in wanneer jy inklim om te sê wanneer die bussie vir jou moet loop.
- *You can hop on for free during the pilot phase.*
- *But once the service is fully operational, all students and staff will pay R45 – possibly from later this year.*

Skyfie 20

- Nog 'n opsie wat baie sin maak, is saamryklubs.
- *Many of you already share a lift to campus*
- Maar die probleem is dat dit nogal moeilik is om op kort kennisgewing iemand op te spoor saam met wie jy kan ry.
- *That's why we will be launching a webpage to link you up with people going in your direction.*
- *So your lift will be just a click away.*

Skyfie 21

- Nog 'n belangrike opsie is **OPENBARE VERVOER**
- Ons gesels tans met die munisipaliteit en met taxi-verenigings oor 'n gesamentlike strategie.

- Wat ons soek, is 'n doeltreffende vervoerstelsel wat jou kampus toe kan bring – waar jy ook al in Stellenbosch bly.

Skyfie 22

- *But we also want to ensure that wherever you live in surrounding towns and areas, that there will be PUBLIC TRANSPORT available to get to campus.*
- Ons sal met privaatverskaffers saamwerk, maar indien nodig ook ons eie vervoer aanlê.
- *So, now that we have covered various modes of transport, let's return to the parking situation.*

Skyfie 23

- Julle sal weet – dit raak al hoe moeiliker om **PARKERING** op kampus te kry
- *To relieve the pressure, we are encouraging everyone to use public transport or lift clubs to get to campus.*
- As jy jou motor gebruik, sal dit die beste wees om by Coetzenburg of Lentelus te parkeer, en 'n pendelbussie te vang.
- Daar is te veel motors wat parkeer waar hulle nie mag nie – waaroor ons gaan baie strenger gaan raak.
- *With resources become ever scarcer, the best approach to follow is that users should pay full cost for the parking they use*
- Dit beteken die parkeerheffing van R180 per jaar gaan styg.
- Ons gaan gebruikers vra om die volle bedrag wat 'n parkeerplek die Universiteit kos te betaal.

Skyfie 24

- So, vir **2012** is die nuwe parkeergeld R528 per jaar.
- Nou, om dit meer hanteerbaar te maak, gaan ons dit stuk-stuk verhaal.
- Studente gaan R264 per semester betaal.
- En personeel R44 per maand.
- *Because the University is charging cost price, the new rates are still reasonable, compared, for instance, to the Municipality's rate of R300 per month or more.*

Skyfie 25

- Vanjaar betaal almal wat vir parkering geregistreer is dieselfde basiese tarief
- *But from 2013 there will be differentiated rates*
- Die goedkoopste parkering sal aan die buitewyke wys – by Coetzenburg en Lentelus
- En die duurste in die kern op die woonerf – en dit sluit die parkering rondom koshuise op die woonerf in.
- *The exact amounts will be communicated closer to the time.*

Skyfie 26

- Dames en here, ek weet dis 'n groot sprong
- Maar ek doen 'n beroep op julle – kom ons doen ons deel vir ons universiteit, ons dorp, ons land, ons planeet.
- Vrydag skop die US Woordfees af, met die tema “Groen”.
- *Going green has become the clarion call of our age*
- *The good thing is that we can all do something to help save our planet*
- Maties het nog altyd die pas aangegee
- Kom ons stel nou weer 'n voorbeeld
- En dit begin alles met 'n **KOPSKUIF ... a MIND SHIFT**
– dis tyd om anders te dink, want dan kan jy anders doen.

Skyfie 27

- *In conclusion, an announcement*
- *On **15 March** we will have a sustainability day on campus, with lots of activities in the Neelsie and elsewhere.*

Skyfie 28

- Die tema vir die dag is “GaanGroen vir die GroenGenerasie” ... “GoGreen for the GreenGeneration”
- *I hope to see all of you at the Cycling Challenge late afternoon when the MATIE Bike initiative will be officially launched*
- Daar gaan 'n fietsry-aflos wees, wat na groot pret klink
- So kry solank julle spanne reg
- **Sien julle daar!**

Skyfie 29

- Baie dankie. *Thank you very much.*
- *There will now be an opportunity for questions.* Die mense wat regstreeks met kampusvolhoubaarheid werk, is ook hier om jul vrae te help beantwoord.